bis ab omnibus Ecclesiis proferebatur, teste Alexandro de Hales, *4. p. sua Summæ, qu. 9. membro 1.* ubi ait: *Hujus sacramenti* (Confirmationis) *secundum confuetudines diversarum Ecclesiarum diversa sunt forma verborum. Habet enim quædam Ecclesia formam*: Confirmo te signo Crucis, & charactere sanctificationis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen. *Alia est ista*: Confirmo, consigno te signo Crucis, & Chrismate sanctificationis, in nomine Patris &c.

XV. Cum ergo tam varius fuerit in forma Confirmationis ritus: nam, ut vidimus, prioribus seculis reperire non est, quod Ecclesia Occidentalis inungens Neophyti frontem pronuntiaverit hæc verba: *Signo te signo Crucis &c.* immo potius appareat, nulla in tali actu pronuntiasse verba; & iis insuper temporibus, quibus verba usurpare cœpit, non omnes Ecclesiæ eadem usurparent: nam aliæ sola invocatione Trinitatis contentæ, actum confirmantis exprimere cœperunt, non omnes iisdem verbis eum præstabant. Cumque ex alia parte oratio, quæ manuum impositionem comitatur, semper, & ubique ab initio Ecclesiæ, & ab ipsis Apostolis pronuntiata fuisse legatur: propterea recentiores aliqui, inter quos Natalis noster Alexander, in *Hist. Eccles. Seculi 2. Differt. 10. §. 22.* Iuenin. *de Sacr. Confirm. Qu. 3. cap. 2. art. 3.* & alii censent, solam orationem, quæ impositionem manuum comitatur, & quæ antecedit unctionem, esse formam essentialem Confirmationis adæquatam: verba autem quæ unctionem comitantur, spectare tantum ad ritum accidentalem, ac disciplinam. E contra autem alii communius sustinent, formam essentialem esse hæc sola verba, quæ inungendo Pontifex pronuntiat: *Signo te signo Crucis &c.*

XVI. Potest hæc controversia finiri, utendo doctrina, quam, in *Tract. de Sacr. in gen.* probabilem judicavimus; nempe, quod non omnium sacramentorum materias, & formas Christus in specie atoma præscripsit, sed aliquorum solum in genere: & sic in hoc sacramento determinavit solum verba expressiva præsentiæ Sancti Spiritus roborantis, & confirmantis in fide per baptismum suscepta. Quod autem hæc verba exprimerentur optativo, & deprecatorio modo in manus impositione, vel modo indicativo in actuali unctione; Ecclesiæ suæ pro temporum, & circumstantiarum varietate determinandum reliquit. Cum autem Ecclesia, licet per multa secula agnoverit pro forma essentiali Confirmationis orationem, quæ manus impositionem comitatur, determinaverit postea pro forma verba absoluta, quæ a Pontifice, dum inungit, super Neophytum proferuntur: ideo hæc modo pro forma hujus sacramenti habenda sunt. Et hoc quidem probabiliter dici potest.

XVII. Verum non minori probabilitate sustineri posse censeo assertionem nostram, quæ nec excludit a forma Confirmationis orationem conjunctam cum manus impositione; & sic salvat ritum antiquum, quo vel ipsi Apostoli usi fuisse leguntur; & ritum, quo in præsens Ecclesia Latina utitur: dum a forma non excludit verba, quæ in actuali unctione proferuntur; & utraque verba asserit concurrere ad unam hujus sacramenti formam adæquatam constituendam. Hac enim via componimus etiam, nedum discordes Latinorum opiniones; sed etiam Ecclesiam Græcam cum Latina: nam Græci, & orant dum manus imponunt, & dum inungunt, hæc proferunt verba: *Signaculum doni Spiritus Sancti*. Coherenter etiam loquimur ad superius dicta: cum enim pro materia adæquata statuerimus & manus impositionem, & unctionem; congruum est, ut pro forma adæquata hujus sacramenti ponamus verba, quæ & manum imponendo, & ungendo Minister profert.

Salvamus etiam decretum Eugenii IV. Non enim probare possumus expositionem illorum, qui dicunt, Eugenium proposuisse Armenis hæc verba: *Signo te signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis, in nomine Patris &c.* non tamquam formam huic sacramento essentialem; sed quod solemne esset Romanæ Ecclesiæ illa verba proferre post orationem invocantem Septiformen Spiritum. Non, inquam. Nam primo Eugenius verbis laudatis præmittit: *Forma autem est: Signo te &c.* Secundo, quia nimis diminutus fuisset in sua instructione, si amissa forma essentiali, contentus fuisset solum ea, quæ ad ritum accidentalem, & disciplinam pertinent, Armenos edocere. Sicut ergo dum de Baptismo eos instruens dicit, formam esse: *Ego te baptizo &c.* indicavit eis formam essentialem; ita etiam dum ait: *Signo te &c.* indicavit formam essentialem Confirmationis.

XVIII. Sed dices primo. Eugenius ita indicavit pro forma Confirmationis hæc verba: *Signo te*; ut non meminerit orationis, quæ impositionem manuum comitatur; ergo ita illa verba statuit pro forma essentiali, ut eam judicaverit esse unicam, & adæquatam.

Dices secundo. Etiam Baptismi collationem præcedit oratio, sicut etiam oratio præcedit absolutionem: sed nemo dixerit, eam orationem esse formam adhuc inadæquatam, sive Baptismi, sive pœnitentiæ; ergo nec dici poterit orationem, quæ præcedit unctionem, esse formam adhuc inadæquatam Confirmationis.

XIX. Respondeo, ad primum, Eugenium non meminisse orationis, quæ cum impositione manus super Neophytos fit: vel quia hoc jam erat in usu apud Armenos; ideoque super hoc instrui non indigebant. Vel quia memorando verba, quæ unctionem comitantur, tacite indicavit orationem præcedentem, quam includunt, veluti consummativa, & completiva illius sacramentalis actionis; & significantia Spiritum Sanctum oratione invocatum illa unctione adesse præsentem. Ex quo fit, quod licet oratio sit pars essentialis: pars tamen, & forma dans ultimam speciem sacramento sint hæc verba: *Signo te signo Crucis &c.*

XX. Ad secundum respondeo, aliter ad Baptismum, & pœnitentiam prærequiri benedictionem, & deprecationem, ac requiratur ad Confirmationem oratio advocatoria Spiritus Sancti: unde ista potest esse essentialis sacramento, illa autem solum præparatoria, & pertinens ad ritum. Et ratio est. Quia Christus Baptismi auctor nullam in collatione Baptismi orationem, aut benedictionem præscripsit; sed solum dixit: *Baptizantes eos, in nomine Patris &c.* Unde hac sola invocatione conferri voluit; & de facto sive pueris, sive adultis hac sola collatus valet Baptismus, omni alio ritu omisso. Similiter cum Apostolis dedit absolvendi potestatem, nullam eis deprecationem præscripsit: sed tantum dixit: *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis*. Unde deprecatio, quæ a Sacerdote absolvente fit, est ritus non substantia sacramenti. At de Confirmatione aliter res est. Ad asserendum enim orationem S. Spiritus esse de substantia sacramenti, fundamentum sufficiens habemus. Primo: ex facto Apostolorum, qui orantes imponebant manus, utique ex mandato Christi; & statim veniebat Spiritus S. super Neophytos. Secundo: ex continua praxi Ecclesiæ, quæ ab Apostolorum tempore semper hoc servavit; nec umquam legitur, sine oratione, ac manus impositione sacramentum hoc dispensasse. Unde quemadmodum ex eo, quod de Extrema Unctione dicat Jacobus, cap. 5. ver. 14. *Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum ungentes eum oleo in nomine Domini*; infirmus formam essentialem illius sacramenti esse deprecatoriam: ita quia in conferenda Confirmatione habemus, Apostolos orantes eam contulisse; & rursus Ecclesiam ungendo Neophytum verbis absolutis uti, colligere possumus, formam essentialem hujus sacramenti adæquatam esse partim deprecatoriam, partim absolutam.

XXI. Dices tertio pro opinione, quæ asserit, verba comitantia unctionem non esse formam, sed meram Ecclesiæ disciplinam. Omissis, seu variatis verbis pertinentibus ad formam essentialem sacramenti, non habetur sacramentum: sed verba *Signo te signo Crucis &c.* per plura secula fuerunt omissa; & cum cœperunt pronuntiari, non eodem, sed diversis modis fuerunt prolata, ut supra dictum est; ergo Confirmatio illis temporibus collata, vel fuit nulla, vel verba illa non sunt de substantia formæ.

XXII. Respondeo, nego min. pro prima parte. Ex silentio enim per septem secula harum vocum: *Signo te signo Crucis &c.*, non arguitur, eas illis seculis non fuisse in Confirmatione prolatas: sicut esto non legatur, prioribus seculis usam fuisse Ecclesiam in Baptismo his vocibus: *Ego te baptizo &c.* non bene inferretur, illis seculis voces illas in Baptismo Ecclesiam non adhibuisse: & sicut esto solum legatur, quod vergente seculo sexto Ecclesia Romana baptizabat his verbis: *Ego te baptizo &c.* ut in *l. Sacr.* S. Gregorii, non argnitur hunc ritum tunc primo incepisse; ita esto solum circa seculum octavum in Ordine Romano legantur hæc verba: *Confirmo te &c.* prolata in Confirmatione, non infertur, tunc primo cœpisse proferri. Multa enim perpetua Traditione in Ecclesia semper servata sunt, quæ ab initio scripta non fuerunt, ut ex S. Dionysio docet S. Thom. 3. *par. qu. 72. art. 4. ad. 1.*

Ad secundam vero partem min. nego, formam Confirmationis fuisse successu temporum substantialiter variatam. Quamvis enim variis temporibus diversis terminis legatur concepta; semper tamen concepta fuit vocibus significantibus signationem, & robur cum invocatione Trinitatis, quod requiritur ad substantiam formæ Confirmationis. Eo vel maxime: quia cum hæc verba non accipiantur ut solitarie prolata, sed ut relata ad antecedentia deprecatoria, & cum illis conjuncta; id quod aliquando istis defuit, suppleri poterat, ac subintelligi ex antecedentibus.

Addo: quod forma, qua utuntur Græci, nempe: *Signaculum doni Spiritus Sancti*: diversis terminis concipitur, ac forma hæc: *Signo te signo Crucis*, qua utuntur Latini: & tamen quia idem substantialiter significat, Confirmatio Græcorum valida est. Ratio autem hujus variationis esse potest. Quia cum Christus non determinaverit, quibus verbis conferenda esset Confirmatio, sicut determinavit verba, quibus conferendus esset Baptismus, & conficienda Eucharistia, nec Apostoli hoc indicaverint; arbitrio Ecclesiæ, his, vel illis verbis, idem tamen significantibus, relictum fuisse, secundum temporum diversitatem, credendum est. Hæc dicta sint opinando potius, quam asserendo.

QUÆSTIO II.

De Ministro Confirmationis.

CAusis intrinsecis, & essentialibus Confirmationis, materia scilicet, ac forma statutis, de causa extrinseca, præsertim ministeriali, agere intendimus, aliqua etiam de causa principali, seu institutore dicturi.

DUBIUM I.

An solus Episcopus sit Ordinarius Confirmationis Minister?

§. I.

De Auctore Confirmationis.

I. AUctorem Confirmationis fuisse Christum, negant aperte Lutherus, Calvinus, Socinus, & omnes istorum gregarii: contendentes, ritum, quem Confirmationis dicimus sacramentum, non esse sacramentum, nec Christum habere auctorem; sed otiosam esse cæremoniam, ut supra, *Dub. 1. Qu. prat.* vidimus: chrismationem autem humanum esse figmentum omni effectu nudum. Contrarium autem tenet, tenuitque semper utraque Catholica Ecclesia Latina, & Græca: immo hæc, quantumvis modo schismatica, adhuc hanc veritatem custodit.

Dico igitur. Christus fuit Confirmationis vere auctor. Constat ex dictis. Nam cum citato *Dub. 1.* statuerimus, Confirmationem esse verum novæ legis sacramentum: cumque, in *Tract. de Sacram. in gen. Qu. 6. Dub. unico* ostenderimus, Christum fuisse omnium sacramentorum novæ Legis immediatum institutorem; consequens est, fuisse etiam Confirmationis auctorem. Constat etiam, quod cum Ecclesia, vel ab ipso Apostolorum tempore hunc ritum administraverit, ac Traditione continua illum servaverit; & per Apostolos adhibitus quidem legatur, sed non ab eis institutus: illum a Christo auctore accepisse credere par est.

III. De tempore autem, quo Confirmatio fuit a Christo instituta, non una Catholicorum Doctorum sententia est. Quidam enim pridie mortis eam institutam credunt; quidam post Resurrectionem, quidam in die Pentecostes. Nobis placet sententia S. Thomæ, *3. par. qu. 72. art. 1. ad 1.* dicentis: *Quod Christus instituit hoc sacramentum, non exhibendo, sed promittendo secundum illud, Jo. 16.* Si non abiero, Paraclitus non veniet ad vos; si autem abiero, mittam eum ad vos; *Et hoc ideo quia in hoc sacramento datur plenitudo Spiritus Sancti, quæ non erat danda ante Christi Resurrectionem, & Ascensionem, secundum illud, Joan. 7.* Nondum erat Spiritus datus, quia Jesus nondum erat glorificatus. Ubi advertendum, illa S. Thomæ verba, *non exhibendo, sed promittendo*, non facere sensum, quod Christus promiserit institutionem quidem ante Passionem, sed non instituerit, nisi post Ascensionem, ut falso putat Dallæus Calvinista; sed quod instituerit ante Passionem, vel Ascensionem, sed non dandum, & exhibendum, nisi post Ascensionem. Esto autem ante Passionem hoc sacramentum instituerit; potestatem tamen illud ministrandi credimus Apostolis non contulisse, nisi post Resurrectionem; cum ante Resurrectionem, nec Episcopi essent, nec jurisdictionis potestatem accepissent, sed solum, *Joan. 20.* cum eis insufflavit dicens; *Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur*; ergo &c.

IV. Nec refert, quod nec materia, nec forma legantur a Christo instituta pro hoc sacramento. Cum enim Ecclesia ab initio impositione manuum, & chrismatione & verbis in confirmandis Neophytis semper usa fuerit: a quo hunc ritum accepit, nisi a Christo, vel ab Apostolis a Christo edoctis, eo maxime tempore, quod a Resurrectione fluxit ad Ascensionem: quo tempore, scribit Lucas, *Act. 1. ver. 3.* quod erat per quadraginta dies apparens eis, & loquens de regno Dei? Huc pertinet illa S. Leonis sententia, Sermone de Ascensione. *Hi dies, qui inter Resurrectionem, Ascensionemque fluxerunt, non otioso transiere decursu; sed magna in eis confirmata sunt sacramenta, magna revelata mysteria.* Causam hujus silentii in Scripturis assignat S. Thom. in *4. dist. 7. qu. 1. art. 1. qu. 1. ad 1.* his verbis: *Nec obstat, quod in Evangelio, vel in Actibus Apostolorum non fit mentio de materia, & forma hujus sacramenti, quia forma sacramentales, & alia, quæ in sacramentis exiguntur, occultando erant in Primitiva Ecclesia propter irrisiones Gentilium, ut Dionysius dixit: Unde etiam in fine Eccl. Hierarchiæ excusat se a determinatione formarum sacramentalium. Secus autem est de Baptismo, quod erat sacramentum necessitatis, & statim cuilibet offeribatur.*

V. Nec pariter obest, quod in die Pentecostes, in quo Apostoli confirmati fuerunt, nulla adhibita fuerit materia, aut forma. Nam tunc confirmati non fuerant modo ordinario, & sacramentali; sed extraordinario a Deo immediate sensibilibus, sed mirabilibus signis; ex quo non licet trahere argumentum ad Confirmationem modo ordinario collatam, ut supra diximus ex S. Thoma, *3. par. qu. 72. art. 2. ad 1.*

§. II.

Resolutio Dubii.

VI. CIrca ordinarium Confirmationis Ministrum varie variis temporibus errarunt Sectarii. Photius Pseudopatriarcha Constantinopolitanus, seculo nono, Confirmationis administrationem eodem jure Presbyteris simplicibus adscripsit, quo Baptismatis administrationem.

Waldenses indigne ferebant, ut jus ordinarium confirmandi solis Episcopis tribueretur. *Mirantur* (inquit de illis Reynerus) *quare solis Episcopis liceat confirmare.* Eidem errori subscripsere Wicleffistæ, & Hussitæ: Wicleffi enim hic articulus a Concil. Constantiensi damnatus est: *Confirmatio juvenum.... reservatur Papæ, & Episcopis, propter cupiditatem lucri temporalis.* Qui error in Waldensibus, Wicleffistis, & Hussitis ex alio errore procedebat. Nam post Aerium censebant, nullum inter Episcopum, & Presbyterum interesse discrimen.

Lutherus etiam, *lib. de Capti. Babylonica*, distinctionem Presbyterorum ab Episcopis subsannans, istos arguit, quod sibi solis jus confirmandi tribuant. *Postquam* (inquit) *sacramenta illa negotiosa una cum verbo aliis inferioribus, ut vilia reliquerunt; justum fuit, ut facile aliquod tam delicatis, & magnis Heroibus non esset molestum inveniremus... Nam quod humana statuit sapientia, oporet, ut hominibus sit honoratum.*

In hoc etiam totus est Calvinus. Nam, *l. 4. Inst. c. 19.* invehitur in Episcopos, quod Baptismum ab omnibus, & Eucharistiam a Presbyteris confici sinant; sibi autem solis confirmandi jus reservarint. Subdens: *Si quis ab illis scisciteur, unde tanta prærogativa Episcopis delata fuerit, quam rationem afferent præter suam libidinem?* Sed his rejectis.

VII. Dico. Solus Episcopus est ordinarius Confirmationis Minister. Veritas Catholica est. Quam primo accipimus ex Scriptura, *Act. 8. ver. 14.* ubi legitur, quod cum audissent Apostoli, Philippum Diaconum multos in Samaria baptizasse; miserunt ad eos Petrum, & Joannem, qui utpote Apostoli erant Episcopi, ut baptizatis a Philippo imponerent manus, & robur Spiritus Sancti manus impositione conferrent: quam impositionem manus sacramentum Confirmationis esse diximus. Si enim Philippus, sicut erat Minister Baptismi, fuisset etiam Minister Confirmationis; cur sicut Samaritas baptizavit, ita eis baptizatis manum non imposuit? Cur ad hoc opus mittendi fuissent Petrus, & Joannes? Signum ergo est, evangelizare, & baptizare etiam Diaconorum officium fuisse; baptizatis autem robur Spiritus Sancti conferre, solis Apostolis fuisse reservatum. Unde etiam, *Act. 19.* iis, qui jam fuerant baptizati, solus Paulus manum imposuit. Tunc sic: atqui soli Episcopi Apostolis in munere Apostolatus, nimirum, in Ecclesiæ regimine succedunt: his enim eam regendam Spiritus Sanct. credidit, teste Paulo, Act. 20. v. 28. *Attendite vobis, & universo gregi, in quo vos Spiritus Sanct. posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo*; ergo &c.

Hac expositionem confirmat Chrysostomus, *Hom. 18. in Acta*, his verbis: *Mea sententia hæc: Philippus unus e septem erat, secundus a Stephano, ideo & baptizare Spiritum Sanctum non dabat: neque enim facultatem habebat, hoc enim donum solorum Apostolorum erat. Nam virtutem quidem acceperant faciendi signa, non autem dandi aliis Spiritum Sanctum. Igitur hoc erat in Apostolis singulare: unde & præcipuos, & non alios vidimus hoc fecere.*

VIII. Traditione etiam id probatur. Cujus testes sunt Cyprianus, *Epist. 73. ad Iubajanum*, scribens; *Ut qui baptizantur, Præpositis Ecclesiæ* (idest Episcopis) *offerantur, ut per nostram orationem, & manus impositionem Spiritum Sanctum consequantur, & signaculo dominico consummentur.* Et ad hunc finem dicit, missos fuisse Petrum, & Joannem, ut a Philippo baptizatis manus imponerent. Concilium item Eliberitanum, medio seculo post Cypriani martyrium conactum, nempe, *anno 313. Can. 38.* de baptizato in casu necessitatis, statuit: ut *Si supervixerit, ad Episcopum eum perducat, ut per manus impositionem perfici possit.* Et Can. 77. *Si quis Diaconus regens plebem, sine Episcopo, vel Presbytero aliquos baptizaverit, Episcopus per benedictionem eos perficere debebit.* Idem docet S. Hieronymus, *Dial. adv. Lucifer.* S. Augustinus *l. 15. de Trinit. cap. 26.* supra laudati.

IX. Id etiam quovis seculo Romani Pontifices testati sunt. Cornelius enim Papa, medio seculo *3. Ep. ad Fabianum Antiochenum*, apud Euseb. *l. 6. Hist. Eccl. c. 43.* de Novatiano, qui ut vidimus, Confirmationem aspernabatur. *Neque* (inquit) *ab Episcopo consignatus est. Hoc autem signaculo minime percepto, quo tandem modo Spiritum Sanctum potuit accipere?*

Innocentius I. seculo 5. cum in Diœcesi Eugubina quidam Presbyteri id sibi muneris arrogarent, *Epist. ad Decentium Eugubinum Episcopum, cap. 3.* ita scribit: *De consignandis vero infantibus, manifestum est, non ab alio, quam ab Episcopo fieri licere. Nam Presbyteri, licet sint Sacerdotes, pontificatus tamen apicem non habent. Hac autem Pontificibus solis deberi, ut vel consignent, vel Paracletum Spiritum Sanctum tradant, non solum consuetudo Ecclesiastica demonstrat; verum & illa lectio Actuum Apostolorum, quæ asserit, Petrum, & Joannem esse directos, qui jam baptizatis traderent Spiritum Sanctum. Nam Presbyteri, seu extra Episcopum, seu præsente Episcopo baptizent, Chrismate baptizatos ungere licet, sed quod ab Episcopo fuerit consecratum: non tamen frontem ex eodem oleo signare, quod solis debetur Episcopis, cum tradunt Spiritum Paracletum.*

X. Ex his eedditur ratio, tum Photio, qui in Epist. Encyclica ad Patriarchales sedes Orientis, seculo 9. petebat, unde veniret hæc, nempe, non licere Sacerdotibus confirmare, his verbis: *Non licet Sacerdotibus, ajunt*, (Occidentales) *eos, qui sacro Baptismate initiantur, unguento sanctificare: solis enim Pontificibus hoc datum esse. Unde venit ista lex? & quisnam hujus legis conditor?* Tum Calvino supra citato, hoc idem impudenter postulanti. Respondemus enim, hoc Ecclesiam perpetua consensione, & consuetudine statuisse; quia sic per Apostolos factum legit, ut testantur Chrysostomus, & Innocentius, & ante omnes, Cyprianus supra laudati.

XI. Quod si cur ita factum sit adhuc efflagitent: exhibetur eis ratio congruens, quam dat S. Thom. *3. par. qu. 72. art. 11.* sub hac forma. Sicut ad artifices pertinet ligna struere pro ædificatione domus, ad Architectum vero eam complere, ac perficere, & ad Notarium scribere, sed ad Dominum epistolam subsignare: ita inferioribus Ministris competit spirituale ædificium inchoare per Baptisma, & illud Ecclesiæ adscribere: perficere, vero, & subsignare ejus est, qui Ecclesiæ præsidet, qualis est Episcopus; ergo licet simplicibus Presbyteris conveniat baptizare, confirmare autem, quod est quasi opus perficere, & obsignare, convenit Episcopo.

Verba S. Thomæ sunt: *In quolibet opere ultima consummatio suprema arti, aut virtuti reservatur; sicut præparatio materiæ pertinet ad inferiores artifices, superior autem dat formam; supremus autem est, ad quem pertinet usus, qui est finis artificiatorum. Unde epistola, quæ a Notario scribitur, a Domino Papa firmatur. Fideles autem Christi sunt quoddam divinum opus, secundum illud 1. Cor. 3.* Dei ædificatio estis: *Sunt etiam quasi quædam* Epistola Spiritu Dei scripta, *sicut dicitur, 2. Cor. 3. Hoc autem Confirmationis sacramentum est quasi ultima consummatio sacramenti Baptismi; ita scilicet, quod per Baptismum ædifi-*

adificatur homo in domum spiritualem, & conjcribitur quasi quadam spiritualis epistola; sed per sacramentum Confirmationis, quasi domus adificata dedicatur in templum Spiritus Sancti, & quasi epistola conscripta signatur signo Crucis. Et ideo collatio hujus sacramenti Episcopis reservatur, qui obtines summam potestatem in Ecclesia. Sicut & in Primitiva Ecclesia per impositionem manus Apostolorum, quorum vicem gerunt Episcopi, plenitudo Spiritus Sancti dabatur, ut habetur Act. 8.

§. III.

Contraria Solvuntur.

XII. OBjiciunt primo. Cum Apostoli simul Episcopi, ac Presbyteri essent, vix dignosci poteſt, eos non tamquam Presbyteros, ſed tamquam Episcopos ſacramentum Confirmationis adminiſtraſſe; ergo ex facto Apoſtolorum non concludi'ur magis, Miniſtros eſſe Epiſcopos, quam Presbyteros.

Reſpondeo, neg. ant. Id enim colligi'ur ex eo, quod inferiores Miniſtri alia munera ſæpius obierint. Philippus Diaconus Catechumenos baptizavit, & infidelibus Evangelium prædicavit; licet Apoſtolis hæc diſpenſatio ſpecialiter eſſet concredita, juxta illud Pauli, 1. Cor. 1. ver. 17. *Non miſit me* (Chriſtus) *baptizare, ſed evangelizare*. Contra inferiores Miniſtri, licet ab eis baptizatis, nunquam manus imponere Apoſtolorum ætate auſi ſunt, ut obſervat Chryſoſt. in *c.* 8. *Actorum*, dicens, quod alii ab Apoſtolis *Poteſtatem quidem acceperant faciendi ſigna, non tamen Spiritum Sanctum aliis dandi. Hoc erat in Apoſtolis ſingulare*. Unde Philippus Petrum, & Joannem in Samaria evocavit, ut a ſe, abſentibus Apoſtolis, baptizatis manum imponerent.

XIII. Dices. Ananias non erat Epiſcopus: nullus enim ante Pauli converſionem ordinatus fuerat Epiſcopus; & tamen Paulo manus impoſuit. Dicitur enim Act. 9. ver. 17. *Et imponens ei manus, dixit: Saule frater, Dominus miſit me Jeſus, qui apparuit tibi in via, qua veniebas ut videas, & impleaeris Spiritu Sancto*. Impoſitio autem manus, qua dabatur Spiritus Sanctus, erat confirmativa illius, quam dabant Apoſtoli; ergo hanc, præter Apoſtolos, alii dare poterant.

XIV. Reſpondeo, neg. maj. Ananias enim ſerte erat Epiſcopus, ut oſtendemus infra, *Qu.* 3. *D.* 2. *nu.* 4. diſting. min. Manus impoſui' impoſitione curativa, conc. min. confirmativa, nego min. Impoſitio ergo manuum Ananiæ ſuper Saulum fuit ſanativa ejus a cæcitate corporis, & mentis, nimirum, ab infidelitate; & hoc eſt, quod dicit: *Ut videas, & impleaeris Spiritu Sancto*. Non autem confirmativa, & roborativa; quia ante Baptiſmum facta, ante quam homo Confirmationis capax non eſt: prius enim debet vitam ſpiritualem per Baptiſmum accipere, deinde per confirmationem roborari. Quod autem ita fuerit, Scriptura dicit: impoſitis enim ab Anania ſuper Saulum manibus; *Confeſtim ceciderunt ab oculis ejus tamquam ſquammæ, & viſum recepit, & ſurgens baptizatus eſt*. Illam etiam impoſitionem manus ſecuta eſt repletio Spiritus Sancti in Saulo non ad robur, ſed ad vitam; regeneratus enim fuit in novam creaturam per Baptiſmum, non per impoſitionem manus.

Quamvis autem non legatur, Paulum alias fuiſſe confirmatum, nihil obſtat. Nam nec legitur fuiſſe ordinatum Epiſcopum, cum tamen fuerit ordinatus: non autem ab Anania, qui hoc peragere non poterat, cum non eſſet Epiſcopus: ergo ab alio, qui eſſet Sacerdos, & Epiſcopus; & ab eodem ſimul potuit confirmari, ſive hic fuerit Petrus, ſive alius Apoſtolorum: non enim omnia ſcripta ſunt.

XV. Objicies ſecundo, & iterum dices. Imponere manus eſt actus proprius Presbyteri, dicente Paulo, 1. ad Timoth. 4. ver. 14. *Noli negligere gratiam, quæ eſt in te, quæ data eſt tibi per prophetiam cum impoſitione manuum Presbyterii*, ergo munus Presbyteri eſt manus imponere, & ſubinde confirmare.

Reſpondeo, neg. ant. Nec enim eo loci Paulus agit de Confirmatione Timothei, ſed de ejus Ordinatione in Presbyterum, & Epiſcopum; fuerat enim ab ipſo Paulo Epheſiorum Epiſcopus ordinatus. Unde non dicit Paulus cum impoſitione manuum *Presbyteri*, ſed *Presbyterii*: quo deſignatur conventus Epiſcoporum, qui in ordinatione Epiſcopali fit: Epiſcopus enim per plures, non per unum Epiſcopum ordinatur. Vel ſi loquatur de Ordinatione Sacerdotali, ly *Presbyterii* non deſignatur perſona Miniſtri, ſed ſpecies Ordinationis. Vel ſi legatur *Presbyteri* (ut olim legebatur) dico cum S. Thom. hic *Lect.* 3. quod *Nomina Presbyteri, vel Episcopi ſunt promiſcua; quia Sacerdotes, & Presbyteri, idest. Episcopi erant, qui recipiebantur cum manus impoſitione.*

XVI. Objicies tertio. S. Hieronymus, *Dial. adv. Luciferianos*, dicit: *Quod ſi in hoc loco quæris: quare in Eccleſia baptizatus, niſi per manus Epiſcopi non accipiat Spiritum Sanctum, quem nos offerimus in vero Baptiſmate tribui? Diſce, hanc obſervationem ex ea auctoritate deſcendere, quod poſt aſcenſum Domini, Spiritus Sanctus ad Apoſtolos deſcendit; & multis in locis idem factitatum reperimus, ad honorem potius Sacerdotii, quam ad legis neceſſitatem.*

Item *Epiſt. c.* 101. (alias 85.) *ad Evangelium* (ſeu Evagrium) ait: *Quid enim facit, excepta Ordinatione, Episcopus, quod Presbyter non facias?*

Chryſoſtomus etiam, *Hom.* 18. *in Acta*, ait: Philippum noluiſſe dare Spiritum Sanctum Samaritanis, ut iſtud honoris Apoſtolis deferret.

XVII. Reſpondeo, S. Hieronymum in priori loco ſupponere, ſolum Epiſcopum eſſe Miniſtrum Confirmationis; dum ait, baptizatum niſi per manus impoſitionem Epiſcopi non accipere Spiritum Sanctum; ideoque nobis favere. Dum vero ait, hoc eſſe ad honorem Sacerdotii potius, quam ad legis neceſſitatem; ſolum indicat, hoc non eſſe ex natura rei, cum aliis modis dari poſſit Spiritus Sanctus; ſed ex voluntate, & inſtitutione Chriſti, qui ſummum Sacerdotium ſpecialiter honorare voluit, dando ei ſpecialem prærogativam, quam ſimplici Presbytero dare noluit; quia ſi in ſummo Sacerdotio dignitas ſpecialis non fit, & poteſtas eminens: *Tos* (inquit) *in Eccleſiis efficientur chriſmata, quæ Sacerdotes.*

Ad id, quod poſteriori loco dicit Hieronymus dico, verba illa ſumenda eſſe cum diſtributione accommoda, non excludendo manus impoſitionem. Neque enim Presbyter Chriſma conficere, altaria conſecrare, aut in fronte chriſmare poteſt. Solum enim ibi intendebat, quod licet Presbyteri non poſſint ordinare, poſſunt tamen Epiſcopum nominare; ſicut exercitus nominare poteſt Imperatorem, non tamen omnia, quæ Imperator poteſt, exercitus poteſt.

Sanctus Chryſoſtomus vero in aliena ſententia loquitur; ſubdit enim, ut ſupra diximus: *Unde mea ſententia hæc Philippus unus ex ſeptem, ſecundus a Stephano, ideo & baptizatis Spiritum Sanctum non dabat: hoc enim donum ſolis duodecim Apoſtolis datum erat*: Addo: quod honor iſte, quem Philippus deferebat Apoſtolis, voluntarius non erat, ſed neceſſarius; quia ſoli tali poteſtate fungebantur,

XVIII. Sed inſtabis ex Calvino, *lib.* 4. *Inſtit. cap.* 16. *ver.* 10. Velle, quod ſacramenta pendeant a dignitate Miniſtri, eſt ſentire cum Donatiſtis: *Nonne* (inquit) *ſe Donatiſtas produnt, qui vim ſacramenti a Miniſtri dignitate æſtimant?*

Reſpondeo, Calvinum de more, vel falli, vel fallere velle. Error enim Donatiſtarum, ut in *Tract. de Sacr. in gen.* diximus, non in eo ſitus erat, quod vis ſacramenti a ſpeciali poteſtate, charactere penderet; ſed in eo, quod volebant, pendere a fide, & probitate Miniſtri: unde Sacramentum a malo Miniſtro collatum nullum eſſe aſſerebant. Cæterum, quod in Miniſtro aliquorum ſacramentorum requiratur ſpecialis poteſtas, ita ut non a quolibet conferri poſſint; Eccleſia Catholica ſemper docuit. Immo Calvinus ipſe nec Baptiſmum a quolibet conferri vult; ideaque nos increpat, quod Baptiſma in caſu neceſſitatis conferri permittamus a laicis, etiam feminis.

XIX. Objicies quarto. Non ſoli Epiſcopi Apoſtolis ſuccedunt, ſed etiam, & non minus, ſimplices Presbyteri; ergo ex quo Apoſtoli Confirmationem dederint, non arguitur, ſolos Epiſcopos, & non Presbyteros, eſſe illius Miniſtros. Ita Calvinus citatus, his verbis: *An ſoli Epiſcopi Apoſtoli? Immo an omnino Apoſtoli?*

Reſpondeo, diſt. ant. In aliquibus, conc. ant. In omnibus, neg. antec. Presbyteri in aliquibus quidem ſuccedunt Apoſtolis; non tamen in omnibus, in quibus illis ſuccedunt Epiſcopi. Apoſtoli enim fuerunt primi Chriſtiani, primi Sacerdotes, primi Eccleſiæ rectores. Apoſtolis, ut primis Chriſtianis, ſuccedunt omnes Chriſtiani. Eiſdem, ut Sacerdotibus, ſuccedunt omnes ſimplices Sacerdotes, ſeu Presbyteri. Eiſdem vero, ut Rectoribus Eccleſiæ, ſeu Epiſcopis, ſoli Epiſcopi in ſuis Diœceſibus ſuccedunt. Cum ergo manus imponere baptizatis conveniret Apoſtolis, ut Eccleſiæ Præſidibus, ſeu Epiſcopis; tum quia, ut diximus, baptizatis ab aliis ipſi ſoli manus imponebant; tum quia confirmare eſt quaſi templum ſpirituale ædificatum per Baptiſmum dedicare Spiritui Sancto, & fideles quaſi ſicut epiſtolam obſignare, quod ſolius ſupremi in illo ordine munus eſt, ut diximus ex S. Thom. ideo ſoli Epiſcopi, ſeu Eccleſiarum Præſides in hoc illis ſuccedunt.

XX. Sed opponit Calvinus: *Demus & iſtud. Cur non eodem argumento contendunt, ſolis Epiſcopis ſacramentum ſanguinis in Cœna Domini attingendum eſſe, quod laicis ideo denegant, quia ſolis Apoſtolis a Domino datum fuit?*

Quæ confirmari poſſunt. Apoſtolis dictum fuit, ut Euchariſtiam conficerent: *Hoc facite in meam commemorationem.* Apoſtolis dictum fuit, ut baptizarent, docerent: *Docete omnes gentes baptizantes*: ſed Euchariſtiam conficere etiam Presbyteri munus eſt, ſicut & baptizare; immo in neceſſitate quicumque baptizare poteſt: cur ergo non etiam Confirmare Presbyteris conceditur? Si Sacramentum Euchariſtiæ, quod dignius eſt, conficere presbyteri poſſunt, cur non & Confirmationis?

XXI. Reſpondeo, reddendo rationem cur non ſolis Epiſcopis concedatur ſacramentum Sanguinis, & licet laicis denegetur, non denegetur Presbyteris. Quia non ſolis Epiſcopis, ſed & Presbyteris datum eſt conficere Euchariſtiam, ut Sacrificium eſt. Cumque de ratione Sacrificii ſit ſeparatio ſanguinis a corpore victimæ, ut ſuo loco dicetur; ideo Presbyteri poſſunt, & debent utrumque ſeparatim, & conſecrare, & ſumere, nempe, Corpus, & Sanguinem Chriſti. Laicus autem, qui non conficit Sacrificium, ſed tantum ſumit ſacramentum, contentus eſſe debet ſumere Corpus, quia cum eo ſumit etiam Sanguinem.

Ad Confirmat. dico, non omnia, quæ Chriſtus dixit Apoſtolis, dicta ſunt illis, ut Apoſtolis, ſeu ut Eccleſiæ Præſidibus; ſed ſolum ea, quæ ſpectant ad officia in Eccleſia diſtribuenda. Talia autem ſunt Confirmatio, qua fidelis ſignatur, ut tamquam miles Chriſti fidem ejus publice profiteatur. Et Ordo, quo homo deputatur ad cætera ſacramenta fidelibus diſpenſanda. In quorum numero non ſunt Euchariſtia, & Baptiſmus: per Euchariſtiam enim homo non deputatur ad aliquod officium, ſed ipſa eſt finis omnium officiorum. Nec officit, quod ſit præſtantiſſimum ſacramentum. Nam hæc dignitas non eſt petenda a Miniſtro conferente, ſed a re, quam continet, nempe Chriſtum, ut diximus in *Tract. de Sacram. in Gen. Qu.* 3. *D.* 2. §. 2. *nu.* 5. & dicemus infra *in Tract. de Euch.* Quoad Baptiſmum vero dicit S. Thom. hac qu. 72. art. 11. ad 2. *Quod ſacramentum Baptiſmi eſt efficacius, quam hoc ſacramentum, quantum ad remotionem mali; eo quod ſpiritualis generatio, quæ eſt mutatio de non eſſe in eſſe. Hoc autem ſacramentum eſt efficacius ad proficiendum in bono; quia eſt quoddam ſpirituale augmentum de eſſe imperfecto ad eſſe perfectum. Et ideo hoc ſacramentum digniori Miniſtro committitur.*

XXII. Objicies quinto, ſaltem divino Jure non competere ſolis Epiſcopis ordinarium Confirmationis miniſterium.

Primo. S. Ambroſius; *in cap.* 4. *ad Epheſ.* dicit: *Apud Ægyptum Presbyteri confignant, ſi præſens non ſit Episcopus.*

Secundo. Concil. Hiſpalenſe II. anno 619. Can. 7. *Quamvis* (inquit) *cum Episcopis plurima illis* (Presbyteris) *Myſteriorum communis ſit diſpenſatio; quædam tamen auctoritate veteris legis, quædam novellis, & Eccleſiaſticis regulis ſibi prohibita noverint* (Presbyteri) *ſicut Presbyterorum, & Diaconorum, ac Virginum conſecratio. . . . Si quidem nec licere eis . . . per impoſitionem manus fidelibus baptizatis, vel converſis ex hæreſi Paracletum Spiritum tradere, nec Chriſma conficere, nec Chriſmate baptizatorum frontem ſignare &c.*

XXIII. Reſpondeo, negando. aſſumptum. Ad primum, dico primo, Commentarios in Epiſtolas Pauli, non eſſe S. Ambroſii, ſed Hilarii Sardi Eccleſiæ Romanæ Diaconi. Secundo: ſuppoſititium illum Ambroſium, conſuetudinem illam, ſeu abuſum Ægyptiorum referre quidem, ſed non probare. Tertio: ſolum ſequi, Presbyteros Ægyptios ob inopiam Epiſcoporum, tamquam Miniſtros extraordinarios ex diſpenſatione quarto ſeculo confirmationem adminiſtraſſe.

Ad ſecundum reſpondeo, Concilium Hiſpalenſe illum Canonem hac occaſione edidiſſe. Cum enim Agapitus Corduben ſis Epiſcopus ad Epiſcopatum ex militia translatus, ex ignorantia Canonum, Presbyteris inter multa, quæ ſolis Epiſcopis conveniunt, etiam Confirmationem adminiſtrare permiſiſſet; id ægre ferentes illius Concilii Patres, probant; id non licere. Tum ex Veteri Teſtamento, tum ex Novo, & Eccleſiaſticis etiam regulis; quod indicant illa verba: *Quædam auctoritate Veteris legis; quædam novellis, & Eccleſiaſticis Regulis*. Ubi *Novellas Regulas* Veteri Teſtamento opponentes; Novum Teſtamentum, veteri opponunt, & faciunt ſenſum: quod concedere Presbyteris ea, quæ munia Episcopi ſunt, eſt contra regulas veteris, & novi Teſtamenti, & Eccleſiaſticas, & conſequenter contra Jus, tum divinum, tum Eccleſiaſticum.

D U B I U M II.

An ſimplices Presbyteri poſſint eſſe Extraordinarii Confirmationis Miniſtri?

§. I.

Reſolutio Dubii.

I. DIco. Poſſunt ſimplices Presbyteri ex diſpenſatione Summi Pontificis eſſe extraordinarii Confirmationis Miniſtri. Ita S. Th. 3. *p. q.* 72. *art.* 11. *ad* 1. his verbis: *Papa in Eccleſia habet plenitudinem poteſtatis, ex qua poteſt quædam, quæ ſunt ſuperiorum ordinum, committere quibuſdam inferioribus; ſicut quibuſdam Presbyteris concedit conferre minores Ordines, quod pertinet ad poteſtatem Episcopalem. Et ex hac plenitudine poteſtatis conceſſit S. Gregorius Papa, quod ſimplices Sacerdotes hoc ſacramentum conferrent, quandiu ſcandalum tolleretur.*

Factum autem S. Gregorii tale fuit. Monitus S. Pontifex, ſimplices Sacerdotes in Sardinia jus miniſtrandæ Confirmationis ſibi arrogaſſe; data ad Januarium Episcopum Calaritanum Epiſtola, quæ eſt modo, *l.* 4. *Ep.* 9. id eis vetuit. Verum cum poſtea reſciſſet, hanc prohibitionem multis fuiſſe ſcandalo, id conceſſit, quod antea negarat. Data enim altera ad Januarium Epiſtola, quæ eſt ejuſdem libri vigeſima ſexta, hæc ſcripſit: *Pervenit quoque ad nos, quoſdam ſcandalizatos fuiſſe, quod Presbyteros Chriſmate tangere in fronte eos, qui baptizati* (alias baptizandi) *ſunt probavimus. Et nos quidem ſecundum uſum veterem Eccleſiæ noſtræ facimus. Sed ſi omnino hac de re aliqui contriſtantur; ubi Episcopi deſunt, ut Presbyteri etiam in frontibus baptizatos* (alias baptizandos) *Chriſmate tangere debeant, concedimus.*

Neque obeſt, quod, loco *Baptizatos*, aliqui legant *Baptizandos*, ac ſi loquatur de nuda cæremonia, quæ ante Baptiſmum, ſive in Baptiſmo fieri ſolebat. Nam S. Gregorius loquitur de unctione Chriſmatis, & in fronte. Unctio autem, quæ præcedebat Baptiſma, oleo fiebat, non Chriſmate: Unctio etiam, quæ in Baptiſmo fiebat, non in fronte, ſed in vertice erat. Deinde eam unctionem conceſſit Presbyteris, quam antea prohibuerat; ſecundum morem antiquum ſuæ Eccleſiæ: ſed mos antiquus Eccleſiæ Romanæ erat, quod ſoli Episcopi ſignarent in fronte ſignaculo Confirmationis; non vero quod ungerent, ſive oleo, ſive Chriſmate verticem in actu baptizandi, ſive ante Baptiſmum: hoc enim Presbyteris ſemper licuit, ergo &c.

II. Neque dicas, S. Gregorium hoc permiſiſſe vitandi ſcandali cauſa, non approbaſſe; ſciebat enim: hoc eſſe contrarium Traditioni —— Nam contra hoc ſtat illud verbum *concedimus*, quod non nudam tolerantiam ſignificat. Cumque ex adverſo dicat, ſe antea prohibuiſſe *ſecundum uſum veterem Eccleſiæ*; ſciebat, utpote in Traditione peritiſſimus, ſibi in hoc diſpenſandi facultatem non deeſſe: alioquin ſi aliquorum in Sardinia ſcandalum timuit ex prohibitione; cur ſcandalum in toto Orbe non timuiſſet ex tali conceſſione, ſive indulgentia, ſi de ſua poteſtate certus non fuiſſet? Potuit ergo id concedere Gregorius, nec quiſquam ex quovis ſeculo poſteriore hoc improbavit. Immo tamquam regula inſerta fuit a Gratiano in Decreto, diſt. 95. Cap. *Pervenit*.

III. Hanc Gregorii conceſſionem tacite approbavit Eugenius IV. *in Decreto pro Armenis*. Ubi poſtquam dixit, ordinarium Confirmationis Miniſtrum eſſe Episcopum, ſubjungit: *Legitur tamen, aliquando per Apoſtolicæ Sedis diſpenſationem ex rationabili & urgente admodum cauſa ſimplicem Sacerdotem Chriſmate per Episcopum confecto hoc adminiſtraſſe Confirmationis ſacramentum*. Accedit etiam Tridentinum, quod *Seſſ.* 7. *Can.* 3. ſolum damnat eum, qui dixerit; *Sancta Confirmationis ordinarium Miniſtrum non eſſe ſolum Episcopum*. Ex quo inferre licet, poſſe extraordinaria poteſtate Miniſtrum fieri etiam ſimplicem Presbyterum. Quod confirmant variæ conceſſiones factæ a Summis Pontificibus, qui ut refert Arcudius, Miſſionariis apud Indos ex Episcoporum penuria facultatem chriſmandi dederunt; ut de Miſſionariis Societatis apud Braſilem teſtatus eſt P. Ludovicus Fonſeca, anno 1593. & de Miſſionariis Minoritis Adrianus VI. cujus authenticum ſervatur in Monaſterio Hiſpalenſi S. Franciſci. Quamvis autem Adrianus, dum eſſet Theologus oppoſitum tenuerit *in* 4. *Sent.* factus tamen Pontifex opinionem ſuam retractaſſe eredendum eſt.

IV. Probatur ſecundo ex praxi Græcorum. Nam Græci Preſbyteri (ſaltem a multis ſeculis) Confirmationem, ut extraordinarii, non ordinarii Miniſtri conferunt. Atqui valide conferunt; ergo &c. Maj. probatur ex Euchologiis, quibus a multis ſeculis utuntur: hæc enim habent in Officio S. Baptiſmatis: *Unctio tota corpore baptizac eum* (Catechumenum) *Sacerdos, erectum illum tenens, & ortum ſolis reſpicientem & dicit*: Baptizatur Servus Dei N. in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, nunc, & ſemper in ſecula ſæculorum Amen. *Et poſtquam eductus fuerit, adjicit Sacerdos orationem hanc*: Benedictus es Domine Deus Omnipotens . . . Qui recens illuminatum regenerare voluiſti . . . Signaculum doni Sancti Spiritus . . . ei largire, in ſanctitate tua cuſtodi illum; in vera fide confirma; *Et oratione hac terminata, baptizatum ſancto unguento ungit, Crucis ſignum faciens in fronte; & in oculis, & in naribus, & in utraque aure, & in pedibus dicens*: Signaculum Sancti Spiritus. Amen.

Hunc Græcorum ritum eſſe ipſummet Confirmationis ſacramentum ex eo patet, quia complectitur Orationem: *Benedictus Deus &c.* & hæc verba *Signaculum &c.* ex quibus coaleſcere adæquatam Confirmationis formam diximus; & inſuper unctionem, ſeu materiam, cum intentione ex parte Miniſtri eum confirmandi.

V. Minor vero prob. primo. Græcos ſchiſmaticos in ſua Eccleſia confirmatos, dum ad unitatem redeunt, Eccleſia Romana nunquam iterato confirmavit. Nec enim afferri poteſt tempus, locus, ſubjectum in quibus data a Presbyteris Græcis Confirmatio, ab Eccleſia Latina fuerit iterata. Secundo. Nunquam Romani Pontifices Presbyteris Græcis prohibuerunt, ne hoc ſacramentum, juxta ſuorum Euchologiorum veterem uſum, infantibus immediate poſt Baptiſma conferrent. Tertio ſoluta Florentina Synodo Eugenius IV. inter varia quæſita, quæ Græcis propoſuit, hoc fuit: *Quare Pontifices non inungunt ſacro Chriſmate, ſed Sacerdotes, cum hoc Pontificibus ſit datum?* Cui, & aliis quæſitis Epiſcopum Mitylinenſem ſatisfeciſſe; oſtendunt hæc verba ad calcem Concilii Florentini poſita, nempe: *Quæ a Latinis objecta Mitylenenſis Præſul legitime, & ſecundum Canones omnia diſſolvit, præterquam duo; videlicet, ſeparationem matrimonii quoad vinculum, & creationem Patriarcha extra Conſtantinopolim.*

VI. Non diſſiteor tamen, aliquos Latinorum extitiſſe, qui confirmatos a Presbyteris Græcis, redeuntes ad unitatem iterato confirmarent; de quibus Marcus Epheſius, *Epiſt. ad omnes Orbis Chriſtianos* data, conqueritur: *Latini* (inquit) *noſtros ungebant; & chriſmatos appellabant* —— Sed hæc quorumdam praxis ab Eccleſia Romana nuſquam probata fuit. Gregorius enim protoſyncellus in Epiſtola, qua confutavit Marci Epheſii præfatam Epiſtolam, aperte teſtatur, uſum illum a Florentinorum Patrum mente alienum fuiſſe: ait enim poſt concordiam: *Cum Orthodoxi eſſemus, ab Orthodoxis Orthodoxi judicati ſumus.*

VII. Sed quid dicemus de Nicolao Primo, qui juſſit iterum inungi ſacro Chriſmate, a Photio, per Presbyteros in Bulgariam miſſos, confirmatos?

Reſpondeo hoc fuiſſe, primo: quia Photius utpote Pſeudopatriarcha Conſtantinopolitanus, qui dolo, ac vi Ignatium, e Conſtantinopolitana ſede detruſerat, omni prorſus Eccleſiaſtica auctoritate vacuus erat; ac proinde Presbyteros delegare non potuit ad confirmandos Bulgaros, qui nuper Chriſtianæ fidei nomen dederant. Hoc apparet ex Epiſt. Adriani II. ad Ignatium, cujus fragmentum refertur in 8. Synodo Œcumenica. *Quod ſi dicas* (inquit Adrianus Ignatium alloquens) *prius a nobis Presbyteros ab ea regione*, (Bulgarorum) *expulſos, haud inficias imus. Erant Photiani, illiſque ſymmiſta, quibus non ſolum Bulgarorum in terris, ſed ubique gentium ſacros Ordinibus interdiximus, interdicimuſque.*

Secundo. Quia de Bulgaria recenter ad fidem converſa gravis erat inter Romanum & Conſtantin. Epiſcopum contentio. Eam ſuo Patriarchatui vindicare conabatur Conſtantinopolitanus; ſuo eſſe ſubjectam Romanus contendebat, nec in eandem illum exercere poſſe juriſdictionem, ac proinde nec mittere Presbyteros, qui Bulgaros Neophytos confirmarent.

§. II.

Solvuntur Objectiones.

VIII. OBjicies primo. Confirmare jure divino ſolis Epiſcopis convenit; ergo non poteſt Presbyteris ſimplicibus committi.

Si re-

Si respondeas, solis quidem Episcopis jure divino competere Confirmationem conferre immediate, & per se tamquam Ministris ordinariis; quemadmodum eis competit prædicare, & omnes ordines conferre: cæterum sicut ex dispensatione, velut ministri extraordinarii, aliqui, qui Episcopi non sint, possunt prædicare & minores saltem Ordines conferre: ita poterit non Episcopus ex dispensatione, & ut Minister extraordinarius confirmare.

IX. Contra est primo. Nam confirmare est actus Ordinis, & characteris: sed quæ sunt Ordinis, & characteris non possunt fieri a non habente Ordinem, & characterem, nec quidem ex dispensatione Pontificis, sicut nec fieri potest, ut non Sacerdos consecret; ergo &c.

Secundo. Si confirmare, qui est actus Ordinis Episcopalis, potest committi simplici Sacerdoti, cur non & Diacono; cum neuter habeat Ordinem Episcopalem?

Tertio. Sicut Confirmare est actus proprius Ordinis Episcopalis; ita absolvere sacramentaliter a peccatis est actus proprius Ordinis Sacerdotalis: sed nemo non Sacerdos potest adhuc ex dispensatione absolvere a peccatis; ergo nemo non Episcopus potest &c. Et ratio est. Quia non habens Ordinem non habet potentiam: actus autem supponere debet in agente potentiam: potestas autem, quæ est Ordinis, non potest communicari, nisi cui communicatur Ordo.

Quarto. Pontifex nihil potest immutare circa illa, quæ ex institutione Christi sunt de necessitate sacramenti, qualis est persona Ministri; sed ex institutione Christi Minister hujus sacramenti est solus Episcopus; ergo non potest facere, quod non Episcopus illud valide conferat.

X. Respondendum est ad singula. Ad primum, vel nego min. Aliquis enim actus Ordinis potest interdum committi sine Ordine; ita tamen, ut ejusmodi commissione is, cui committitur, non fiat Minister ordinarius, sed extraordinarius. Qua ratione committitur Abbatibus conferre minores Ordines, & etiam Subdiaconatum, ut colligitur ex Gelasio, *Epist. 5. c. 6.* ubi de Presbyteris dicit: *Nec si meminerint ullam rationem concedi sine Summo Pontifice Subdiaconum, aut Acolytum jus habere faciendi* —— Vel dico, quod licet actus Ordinis committi non possit non habenti Ordinem, nec inchoatum, nec completum, committi tamen potest habenti ordinem, esto non complete, saltem tamen inchoate, & remote, qualiter se habet Presbyteratus Ordo ad Ordinem Episcopalem. Hic enim ut colligitur ex S. Thom. 3. *p. Suppl. q.* 40. *art.* 5. non est ordo proprie a Sacerdotali distinctus, sed ordinis Sacerdotalis extensio.

Fieri tamen non potest, ut non Sacerdos consecret; quia non Sacerdos caret potestate etiam remota, & inchoata supra Corpus Christi.

XI. Ad secundum dico, facultatem confirmandi eadem ratione non posse committi Diacono: quia hic cum non habeat potestatem supra Corpus Christi verum, non est capax potestatis supra Corpus Christi mysticum.

XII. Ad tertium similiter respondeo, quod cum nemo non Sacerdos habeat potestatem supra Corpus Christi verum, & mysticum; nemo, etsi Diaconus, capax est, ut dispensatione quacumque, etiam in casu necessitatis, absolvere possit a peccatis; simplex autem Sacerdos, cum præfata potestate gaudeat accedente dispensatione & commissione, potest valide confirmare.

Pro hoc attendenda est doctrina, quam tradit S. Th. *in* 4. *dist.* 7. *q.* 3. *a.* 1. *q.* 3. his verbis: *Sciendum est, quod dum Episcopatus non addat aliquid supra Sacerdotium per relationem ad Corpus Domini verum, sed solum per relationem ad corpus mysticum: Papa per hoc, quod est Episcoporum summus, non dicitur habere plenitudinem potestatis per relationem ad Corpus Domini verum, sed per relationem ad corpus mysticum. Et quia omnis operatio in corpus mysticum sacramentalis, per quam gratia datur, dependet ab operatione sacramentali super Corpus Domini verum. Et ideo solus Sacerdos potest absolvere in foro pœnitentiali, & baptizare ex officio. Et ideo dicendum, quod promovere ad illas perfectiones, quæ non respiciunt Corpus Domini verum, sed solum corpus mysticum, potest a Papa, qui habet plenitudinem Pontificalis potestatis commissi Sacerdoti, qui habet actum summum super Corpus Domini verum; non autem Diacono, vel alicui inferiori, qui non habet perficere Corpus Domini verum, sicut nec absolvere in foro pœnitentiali. Non autem potest simplici Sacerdoti committere promovere ad perfectionem, quæ respicit aliquo modo Corpus Domini verum. Et ideo simplex Sacerdos ex mandato Papa non potest conferre Ordinem Sacerdotii, quia Ordines sacri habent actum supra Corpus Domini verum, vel supra materiam ejus. Potest autem concedere simplici Sacerdoti, quod conferat minores Ordines; quia isti nullum actum habent supra Corpus Domini verum, vel materiam ejus, nec etiam supra corpus mysticum actum, per quem gratia conferatur: sed habent ex officio quosdam actus secundarios, & præparatorios. Et similiter potest concedere alicui Sacerdoti, quod confirmet; quia Confirmatio perficit eum in actu corporis mystici, non autem habet aliquam relationem ad Corpus Domini.* Ex hac S. Thom. doctrina radicitus solvuntur plures in hac, & similibus materiis difficultates.

Neque necesse est, ut cui committitur facultas confirmandi, conferatur Ordo, & character. Hoc enim verum est, quando consertur facultas ordinaria, perfecta, absoluta, & independens; non autem in casu præsenti, in quo simplici Presbytero committeretur facultas dependens, & revocabilis confirmandi; unde sufficit facultas inchoata, quam Presbyter habet vi characteris sacerdotalis, quæ accedente dispensatione fit completa.

XIII. Ad quartum negò conf. Nam Pontifex nihil divinæ institutionis mutat. Nam secundum hanc solus Episcopus est ordinarius Minister Confirmationis, & non purus Sacerdos. Non facit autem Pontifex, ut simplex Sacerdos evadat Minister ordinarius, sed extraordinarius: declarando divinam institutionem potius, quam eam immutando, vel in ea dispensando.

XIV. Ex dictis apparere potest discrimen, quare simplex Sacerdos possit, etsi non approbatus, in casu necessitatis valide absolvere; & Episcopus etsi degradatus, vel depositus possit, esto non licite, valide Chrismare, & Sacerdotes ordinare; non tamen simplex Sacerdos possit valide sine expressa dispensatione confirmare.

Nam simplex Sacerdos ad absolvendum habet vi characteris potestatem ordinis completam, & in casu necessitatis Ecclesia confert ei potestatem jurisdictionis. Episcopus etiam, etsi degradatus, vel depositus, non amittit per censuram characterem, & potestatem completam Ordinis conferendi sacramenta, sed solum ei ligatur. Simplex autem Sacerdos ad confirmandum non habet potestatem, nisi inchoatam, quæ sola dispensatione potest compleri; & in actum valide exire.

XV. Objicies secundo. Quod est Romanus Pontifex in tota Ecclesia, hoc est unusquisque Episcopus in sua Diœcesi: si ergo Summus Pontifex potest in hoc dispensare, hoc poterit Episcopus in sua Diœcesi.

Respondeo, ant. esse verum solum in iis, quæ potest Pontifex ratione Ordinis, seu consecrationis Episcopalis: committere autem officium confirmandi, non Ordinis, sed jurisdictionis est, quam solus Romanus Pontifex habet in totam Ecclesiam. Alioquin si hoc esset universaliter verum; posset Episcopus pro sua Diœcesi decreta fidei, & morum condere, quod tamen est falsum. Solus ergo Romanus Pontif. ut dicebamus cum S. Thoma; *habet plenitudinem Pontificalis potestatis* supra totum Corpus Christi mysticum.

XVI. Objicies tertio. Varios Romanos Pont. in sententia fuisse, quod Confirmatio perfici non possit, nisi a solis Pontificibus. Ita Eusebius *Ep. 3. ad Episc. Tuscia, & Campania.* Melchiades, *ad Episc. Hispan.* Et Damasus *Ep. ad Episc. Numidia,* ubi sic loquitur: *Presbyteris non licet Sacerdotes consecrare, nec Diaconos, nec Subdiaconos, nec Virgines, nec altare erigere, nec ungere, & sacrare, nec Ecclesias dedicare, nec Chrisma conficere, nec Chrismate baptizatorum frontem signare &c.* additque, hoc ipsum solis Apostolor. successoribus Episcopis competere. Ex quibus sic, Damasus eodem modo loquitur de Sacerdotibus consecrandis, Ecclesiis dedicandis, Chrismate conficiendo, ac de Chrismate in fronte signando: sed hæc proprie solus Episcopus peragere potest, nec simplex Sacerdos potest, etiam per dispensationem, ea conficere: ergo nec istud postremum.

XVII. Respondeo, præfatas Pontificum Decretales modernis Criticis supposititias esse. Illis tamen admissis dico, eas solum velle, quod Confirmatio perfici non possit, nisi a solis Pontificibus tamquam Ministris ordinariis, ex officio, & seclusa dispensatione: non vero quod, hac posita, non possit simplex Presbyter esse illius Minister extraordinarius, & ex commissione. Damasus autem intelligendus est cum distributione accommoda, nimirum quod Sacerdotes, & Diaconos consecrare, Ecclesias dedicare, Chrisma conficere &c. ita solis Episcopis competat, ut non liceat simplici Presbytero: in vero aliquid eorum eis licere possit, ut Ministris extraordinariis, Damasus ibi præscindit. Eis autem ex commissione, & ut Ministris extraordinariis licere, ostendimus ex factis. Reperimus enim simplices Presbyteros aliquando in fronte chrismasse, nunquam tamen Sacerdotes, aut Diaconos consecrasse, Chrisma confecisse &c.

XVIII. Objicies quarto. Innocentius III. Cap. *Quanto* de Consuetudine, vetuit, ne simplices Sacerdotes Constantinopoli degentes, non obstante consuetudine, sacramentum Confirmationis audeant conferre; quod ab Apostolorum tempore sit solis Pontificibus reservatum: statuitque, tutius esse illud etiam in necessitate omittere, quam *ex temeritate* ministrare cum periculo, ne inaniter conferatur.

Innocentius etiam IV. consultus de praxi Græcorum, apud quos Presbyteri simplices confirmant, in suis litteris ad Episcopum Tusculanum, in Regno Cypri S. Sedis Legatum, ita scripsit: *Soli autem Episcopi consignant Chrismate fronte baptizatos. Quin hujus unctio non debet, nisi per Episcopos exhiberi. Quoniam soli Apostoli, quorum vicem gerunt Episcopi per manus impositionem, quam confirmatio, vel frontis chrismatio repræsentat, Spiritum Sanctum tribuisse leguntur.* Ecce Innocentium damnantem usum Græcorum. per simplices Presbyteros Chrisma in fronte conferentium.

XIX. Respondetur, Innocentium III. vel damnare abusum simplicium Presbyterorum, qui id muneris sibi arrogabant, tamquam ordinario jure, non ex concessione; quod indicat illud verbum *ex temeritate*: sic enim nulliter consertur. Vel, ut notat Arcudius, Innocentium id solum vetuisse Presbyteris Latinis, qui non in exiguo numero Constantinopoli tunc degebant: cum enim isti Græcorum morem sequentes, nec a S. Sede ad hoc delegati (cui subjecti erant) Chrismare temere auderent, indixit eis Innocentius, ne talis de cætero sua temeritate præsumerent. Colligitur ex Litteris ipsius Innocentii ad Lucium, qui tunc Constantinopoli Romanæ Sedis partes agebat, ubi ait: *Mandamus, quatenus omnibus Latinis Presbyteris apud Constantinopolim conficiuntis districte prohibeas &c.*

Innocentius autem IV. tentavit quidem morem hunc a Presbyteris Cypriis eradicare; sed cum Episcopus Tusculanus, videns eum morem altissimas radices egisse, timuisset, ne grave scandalum pareret, a decreti promulgatione abstinuit: cumque Innocentius contra hoc non reclamavit, par est credere, tacite factum approbasse, & S. Gregorii exemplum imitatum fuisse: qui rescians, Sardos Presbyteros ex simili prohibitione scandalizatos fuisse, eam ut vidimus revocavit. Ideo autem crediderim apud Græcos simplicibus Presbyteris delegatum fuisse ab Episcopis munus chrismandi in fronte; quia cum secundum eorum ritum Confirmatio ministrari debeat immediate post Baptismum etiam infantibus; nec Episcopus semper, utique præsto esse possit: ideo Presbytero, qui est ordinarius Baptismi Minister, munus etiam Chrismandi delegatum fuit.

XX. Si quæras; A quo tempore cœperit usus ministrandi Sacramentum Confirmationis per simplices Presbyteros ex dispensatione, tum apud Latinos, tum apud Græcos etiam.

Respondeo; apud Latinos cœpisse sexto seculo desinente; ac primum, qui in hoc dispensavit, fuisse S. Gregorium Magnum, qui ut vidimus, Presbyteris Sardiniæ id concessit. Nam ante, similis concessionis nullum documentum invenire est.

Quoad Græcos autem censeo, assignari non posse certum tempus. Nam esto S. Chrysostomi tempore, ut diximus; soli Episcopi id præstarent; certum tamen videtur, Græcos confirmare per Presbyteros cœpisse ante Photianum schisma. Nam cum Nicolaus I. illum morem auferre conatus fuisset, & a Presbyteris inunctos iterum ungi præcepisset; Photius, *Epist. ad omnes Episcopos*, acriter ei restitit, neque Ignatius Patriarcha Catholicus de eo usu conquestus fuit: cujus signum est, talem usum seculo nono jam obtinuisse. Cumque modo adhuc perduret, nec chrismati a Græcis ab Ecclesia Latina iterato chrismentur credendum est, Romanos Pontifices super hoc tacite saltem dispensasse, & adhuc dispensare.

DUBIUM III.

An Confirmatio ab Hæreticis data sit valida?

§. I.

Resolutio Dubii.

I. QUi Baptisma in hæreticis datum validum esse negabant, ut supra de Baptismo dictum est, sicut revertentes ab hæresi iterum baptizabant; sic etiam eos sacro Chrismate iterato inungebant. Quare S. Cyprianus, qui Baptisma hæreticorum invalidum, & proinde iterandum esse censebat, *Ep.* 74. reprehendit eos Antistites, qui cum baptizatos ab hæreticis non rebaptizarent, confirmatos tamen ab eis iterum confirmabant; quia aut utrumque sacramentum ab hæreticis collatum repudiandum est, aut utrumque ratum habendum: *Cur* (inquit) *eadem ejusdem majestas nominis non prævalet in manus impositione, quam valuisse contendunt in Baptismi sanctificatione?*

II. In eodem errore sunt recentiores Græci, teste Arcudio, qui cum Baptismum etiam ab hæreticis datum, ut ratum habeant; hæreticos tamen quoscumque, sive in hæresi natos, & educatos, sive in eam lapsos, si se convertant, Chrismate consignare in more habent. Quocirca Armenopolus, in suo compendio Canonum, *ad Canonem* 47. ex dictis Apostolicis hoc addit Scholium: *Baptizatum rebaptizare, prohibitum id quidem est, sed unguento inungere, nequaquam; licet hoc quoque sacri Baptismatis pars esse videatur.* Hunc morem approbant Job Monachus, *in Tract. de Sacram.* Gabriel Philadelphiensis, *in Tract. de Sacram.* sed hic Græcorum error ex alio descendit, nimirum quia putant, sacramentum Confirmationis esse iterabile. Sed his omissis.

III. Dico. Confirmatio ab hæreticis data sub legitima forma æque valida est, sicut Baptisma ab eisdem datum. Hanc sinisse perpetuam Ecclesiæ fidem, testes sunt primo: Cyprianus supra laudatus, qui licet teneret Baptismum ab hæreticis datum esse nullum; reprehendebat tamen eos, qui Baptismum quidem hæreticorum admittebant, eorum tamen rejiciebant Confirmationem. Secundo: Optatus Milevitanus, *lib.* 7. *contra Parmenianum, cap.* 4. Cum enim Donatistæ Catholicos per contemptum vocarent *Muscas morituras*, eis applicantes, dictum Salomonis, Eccles. 10. *Musca moritura exterminans olei suavitatem*, oleum nominantes illum liquorem, quod Chrisma vocatur, eos ita redarguit: si nos exterminaremus a vobis confectum oleum, merito nos muscas morituras *appellare possetis: sed dum, quod a vobis unctum est tale servamus, quale suscipimus, musca moritura esse non possumus.* Quibus aperte demonstrat, Catholicos non rejecisse Confirmationem datam a Donatistis, qui tamen erant hæretici, teste S. Augustino, *l. de Hæres. c.* 69. *de Donatistis* dicente: *Pertinaci dissensione firmata in hæresim schisma verterunt.*

Tertio. Testis est S. August. Tum *l.* 5. *de Baptism. contra Donat. cap.* 10. dicens: *Quomodo aquam mundat, & sanctificat homicida? Quomodo benedicunt oleum tenebræ? Si autem Deus adest sacramentis suis* (Baptismo, & Confirmationi) *per tales libet administrentur, & sacramenta Dei ubique recta sunt, & mali homines, quibus nihil prosunt, ubique perversi sunt.* Et *c.* 20. *ad Hæreticos transeos*, ait: *Cur autem ad verba, quæ procedunt ex ore homicida possit Deus oleum sanctificare, & in altari, quod hæretici posuerunt, non possit, nescio.* Ubi S. Augustinus ex eo, quod Deus sanctificet aquam, & oleum etiam ad verba homicidæ, qui intus Ecclesiam est, arguit, Deum etiam eadem sanctificare ad verba hæretici, qui extra Ecclesiam est: quia Deus est, qui intus baptizat, Deus est, qui intus confirmat, & intus dat Spiritum Sanctum. Tum l. 3. de Bapt. c. 15. *Sacramenta si eadem sunt, ubique integra sunt, etiamsi prave intelligantur, & discordiose tractentur: sicut Scriptura ipsius Evangelii, si eadem ipsa est ubique integra est, etiamsi innumerabili falsarum opinionum varietate asperatur.* Sicut ergo eadem, ac vera Scriptura est apud hæreticos, quamvis multis falsis opinionibus ab eis asperatur; ita vera, ac eadem sunt apud ipsos sacramenta aquæ, & olei, etiamsi ab illis prave intelligantur, & tractentur. Unde l. 2. contra litt. Petiliani, c. 105. *Sacramentum* (inquit) *Chrismatis . . . . in genere visibilium signaculorum sacrosanctum est, sicut ipse Baptismus; sed potest esse & in hominibus pessimis.*

IV. Testis quarto est Alcimus Avitus, Viennensis Episcopus quinto seculo desinente, qui a Stephano Episcopo consultus de quoddam hæretico Donatista ad Ecclesiam redire cupiente: an scilicet esset recipiendus cum Chrismatis consignatione, quo pacto aliqui hæretici recipiebantur; an sola manus impositione reconciliatoria? Respondit: *Manus impositionem persona, de qua scribitis, adhibete . . . quam constat si revera in supradicti schismatis professione versata est, cum ministerio Baptismatis etiam Chrismate consignatam. Hoc certe eos* (Donatistas) *in regione illa observare manifestum est.* Ratam ergo habebat Ecclesia vetus Confirmationem ab hæreticis datam cum ritu a Christo instituto. Unde cum Donatistæ hæretici hoc servarent; qui ex illis ad Ecclesiam confugiebant, sicut denuo non baptizabantur, ita nec denuo confirmabantur, sed solum manus impositione Ecclesiæ reconciliabantur. Immo Catholici acriter reprehendunt Donatistas, quod ad eorum castra transeuntes iterum baptizare vellent, ac confirmare. Unde Optatus supra laudatus: *Vos* (inquit) *exterminastis in rebaptizatione suavitatem olei illius, quod in nomine Christi confectum est . . . Setuxistis homines, rebaptizastis, iterum unxistis &c.*

V. Ratio autem est. Eodem modo discurrendum est de Confirmatione ab hæreticis data, ac de Baptismo ab eisdem dato; cum evidens sit, nullum esse fundamentum judicandi aliter de uno, ac de altero sacramento; & rationes, quibus Cyprianus, & alii censebant Baptismum ab hæreticis collatum esse nullum, valent etiam contra Confirmationem; immo Cyprianus, ut vidimus, *Ep.* 74. reprehendit eos, qui volebant Baptismum ab hæreticis datum, esse validum, non autem confirmationem ab eisdem datam: sed Ecclesia Catholica semper sensit, Baptisma ab hæreticis sub debita materia, & forma collatum esse validum; ergo idem sensit de Confirmatione ab eisdem data.

§. II.

Contraria Solvuntur.

VI. OBjicies primo. Ecclesia prioribus seculis apposuit schisma, & hæresim tamquam inhabilitantia ad conferendam Confirmationem; ergo &c.

Respondeo, neg. antec. Neque enim afferri potest decretum, vel Romani Pontificis, vel Concilii talem inhabilitationem statuentis. Immo nec potuit Ecclesia eam statuere. Nam Episcopus quandiu retinet Characterem Episcopalem, tandiu retinet potestatem perfectam, & absolutam confirmandi: character enim Episcopalis est essentialiter potestas ordinandi, & confirmandi. Cum ergo per schisma, vel hæresim characterem Episcopus talem non amittat, neque amittit confirmandi potestatem. Neque hoc jure Ecclesiastico privari potest; cum sit mera potestas Ordinis nullam requirens adjunctam jurisdictionem sicut jam habet potestatem absolvendi. Unde licet irregularitas contracta per schisma, vel hæresim privet potestate absolvendi: attamen sicut non privat Sacerdotem potestate consecrandi, ita ut irregularis invalide consecret; ita nec privat Episcopum potestate, vel usu confirmandi, sive ordinandi, sic ut invalide consecret, vel ordinet.

VII. Dices. Concil. Constantinop. I. *Can.* 7. Siricius *Ep.* 1. *ad Himmerium c.* 1. S. Leo *Ep.* 37. ad Leonem Ravennatem, & S. Gregorius Magnus, *l.* 11. *Ep.* 61. modo 67. ad Quiricum, censent, venientes ab hæresi esse confirmandos; ergo censent Confirmationem in hæresi datam esse nullam.

VIII. Respondeo, neg. conf. Ex hæreticis enim aliqui in antiqua Ecclesia valide non Baptizabant, quia non conferebant Baptismum in nomine SS. Trinitatis; & hos venientes ad Catholicam fidem Ecclesia baptizabat, & confirmabat. Aliqui in sua Secta valide quidem baptizabant, sed baptizatos non confirmabant, ut Novatiani, Ariani, Macedoniani &c. Et hi venientes ad Ecclesiam non baptizabantur, sed confirmabantur: & de his loquuntur præfati Patres, & Conc. Const. Unde S. Leo *Ep. citata* 37. modo 135. *ad Leonem* (seu Neonam) *c.* 2. his verbis: *Quod si ab hæreticis baptizatum quemquam fuisse constiterit, erga hunc nullatenus sacramentum regenerationis iteretur, sed hoc tantum quod ibi defuit conferatur, ut per Episcopalis manus impositionem virtutem Sancti Spiritus consequatur.* Alii tandem in sua Secta baptizabant, & confirmabant, ut erant Donatistæ: & hos Ecclesia venientes non confirmabat, sed eis tantum manus ad reconciliationem imponebat.

IX. Hinc cum audis manus impositionem, non statim intelligere debes confirmationem, seu impositionem manus sacramentalem, quæ includit unctionem Chrismatis. Dabatur enim manus impositio deprecatoria, & pure reconciliativa, quæ erat pura cæremonia, qua super hominem, cui manus imponebatur, invocabatur Spiritus Sanctus in signum reconciliationis cum Ecclesia: quæ ex opere operantis tantum, non ex opere operato Spiritum S., ejusque gratiam advocabat, & hæc repeti poterat. De qua loquens S. Augustinus, *l. de Bat. c.* 16. ait: *Manus autem impositio non sicut Baptismus repeti non potest. Quid est enim aliud, nisi oratio super hominem?*

X. Obji-

X. Objicies secundo. S. Cyprianus in ea sententia fuit, quod Confirmatio ab hæreticis data non valeret. Sic enim, *Epist. 70. ad Januarium*, scribit: *Porro autem Eucharistia, & unde baptizati unguntur oleum in altari sanctificatur. Sanctificare non potuit olei creaturam, qui nec altare habuit, nec Ecclesiam. Unde nec unctio spiritualis apud hæreticos potest esse, quando constet, oleum sanctificari, & Eucharistiam fieri apud illos omnino non posse . . . Quis autem potest dare quod ipse non habeat? Aut quomodo potest spiritualia agere, qui ipse amiserit Spiritum Sanctum?* ergo &c.

Respondeo, concedendo, Cyprianum, aliosque negasse, apud hæreticos veram esse unctionem, ac Confirmationem: negabat enim, ut, *Tract. de Baptismo*, ostensum est, apud hæreticos esse etiam verum Baptisma. Sed hoc non negabat cum Stephano Papa universa Ecclesia, quæ sicut ratum habuit Baptisma, etsi ab hæreticis datum, ita etiam ratam habuit Confirmationem: utriusque enim eadem ratio est, ut supra dictum est.

XI. Instabis. Confirmatio ab hæreticis data irrita censebatur etiam ab illis, qui Baptisma ab illis datum admittebant. Unde *Ep. 74.* supra laudata eos redarguit sic: *Si effectum Baptismi majestati nominis tribuunt . . . Cur non in ejusdem Christi nomine illic, & manus baptizato imponitur ad accipiendum Spiritum S.? Cur eadem ejusdem majestas nominis non prævalet in manus impositione, quam valuisse contendunt in Baptismi sanctificatione?*

Respondeo, neg. ant. ibi enim S. Cyprianus non redarguit Catholicos, quasi cum Baptisma hæreticorum reciperent, eorum Confirmationem reprobarent, & ab eis confirmatos iterum confirmarent. Sed videns, hæreticos illius temporis baptizare quidem, sed non imponere manum baptizatis, seu illos non consignare Chrismate; ex hoc sumit argumentum, & dicit: Si Baptismum suum valere contendunt, quia majestas divini nominis est, quæ in eo operatur sanctificationem: cur eadem majestas nominis non operabitur in manus impositione? Ex quibus infertur quidem, hæreticos illius temporis baptizasse, sed non confirmasse, ideoque venientes ad Catholicos fuisse confirmatos: non autem quod ab ipsis confirmati, a Catholicis denuo confirmarentur, ac si eorum quidem admitterent Baptisma, sed Confirmationem rejicerent.

QUÆSTIO III.

De subjecto, & effectibus Confirmationis.

IN hac quæstione investigabimus quinam sint hujus sacramenti capaces, & quinam sint ejus effectus, nimirum, an gratia, & insuper character.

DUBIUM I.

Quodnam sit subjectum capax Confirmationis.

§. I.

Resolutio Dubii.

I. DIco. Omnes, & soli homines baptizati Confirmationem valide recipere possunt. Prima pars colligitur ex antiqua Ecclesiæ disciplina, quæ per duodecim fere priora secula apud Latinos viguit; & quæ his etiam temporibus apud Græcos, & Orientales obtinet; nimirum, quod omnibus, ipsis etiam infantibus, immediate post Baptisma Confirmatio administretur. Antiquæ praxis, apud Latinos testes sunt Innocentius I. *Ep. 1. c. 3.* & S. Greg. *l. Sacr.* de Sabbato Sancto, qui eam refert, quod statim confirmati, etiam infantes, ad communionem Eucharisticam admittebantur. Antiquæ vero, & modernæ Græcorum praxis infantes statim post Baptismum confirmandi fidem faciunt antiqua, & moderna eorum Ritualia, seu Euchologia.

II. Porro omnes homines etiam infantes, statim post Baptismum, vel ante rationis usum hujus sacramenti capaces esse, ostendit S. Thomas *3. p. q. 72. a. 8.* hoc discursu. Intentio Dei est, hominem baptizatum perducere ad spiritualem perfectionem; hæc autem non dependet a corporali perfectione corporis per ætatem, sicut dependet perfectio corporalis; sed quemadmodum spiritualis nativitas ab anima, quæ est immortalis, dependet, ita & spiritualis perfectio: anima autem tam in pueritia, & infantia eadem est, ac in adulta ætate; ergo sicut in senectute, in qua corpus languet, anima potest spiritualiter nasci, & roborari, ita in pueritia, & infantia, in qua corpus nondum ad perfectionem, & robur pervenit, anima potest spiritualiter perfici, & roborari. Et *ad 2.* dicit: *Inde est, quod multi in puerili ætate, propter robur Spiritus Sancti perceptum usque ad sanguinem fortiter certaverunt pro Christo.* Et ad 4. *Unde* (inquit) *etiam pueri confirmati decedentes majorem gloriam consequuntur, sicut & hic majorem obtinent gratiam.* Se autem loqui etiam de pueris in infantili ætate constitutis, explicat, *in 4. dist. 7. q. 3. a. 2. q. 2.* dicens: *Confirmatio potest puero tradi, & convenienter traditur; quia infantis ætas non patitur fictionem, qua effectus sacramenti in traditione impeditur. Et ideo quamvis tunc non competit ei confiteri, vel pugnare: certum tamen est, quod effectum sacramenti plene recipit, per quem erit idoneus ad pugnam, & confessionem ad perfectam ætatem veniens, nisi gratiam acceptam per peccatum amittat.* Ac si dicat: Quamvis parvuli non sint capaces pugnæ, sunt tamen apti, tum ut armentur ad pugnam; tum ut per characterem consignentur in milites Christi, ac perfectionem gratiæ habitualis accipiant: ratione cujus habituri sint tempore ad professionem fidei opportuno auxilium actuale.

III. Quod vero soli baptizati capaces sint Confirmationis; prob. primo. Tum quia: Baptisma ad omnia sacramenta, quæ in usu consistunt, janua est, ac via. Tum quia; per Confirmationem adolescit quis in vita Christiana: non potest autem adolescere qui nondum natus, ac in lucem editus, seu qui nondum Christianus est. Ita S. Th. *3. p. q. 72. a. 6.* his verbis: *Character Confirmationis necessario præsupponit characterem baptismalem; ita scilicet, quod si aliquis non baptizatus confirmaretur, nihil reciperet, sed oporteret, ipsum iterato confirmari post Baptismum. Cujus ratio est: quia ita se habet Confirmatio ad Baptismum, sicut augmentum ad generationem . . . Manifestum est autem, quod nullus potest promoveri ad ætatem perfectam, nisi primo fuerit natus &c.* Ibi tamen *ad 3.* dicit: *Quod audientes prædicationem Petri* (Actor. 10.) *acceperunt effectum Confirmationis miraculose, non autem Confirmationis sacramentum. Dictum est autem, quod effectus Confirmationis potest alicui conferri ante Baptismum, non autem Confirmationis sacramentum. Sicut enim effectus Confirmationis, qui est robur spirituale præsupponit effectum Baptismi, qui est justificatio: ita sacramentum Confirmationis præsupponit sacramentum Baptismi.* Potest ergo recipi effectus Confirmationis ante sacramentum Baptismi, non autem ante effectum Baptismi, qui est justificatio.

Secundo. S. Bonifacius altera ad Zachariam Epist. conquestus fuerat, quod quidam Presbyter Scotus doceret, posse homines sine Baptismo fieri Christianos per Episcopalem manuum impositionem. Inauditum hoc dogma damnans Zacharias, Bonifacio rescribit: *Hic, qui dixit hoc, vacuus est Spiritu Sancto, & alienus a gratia Christi, atque a consortio sacerdotali abjiciendus. Quis enim, nisi baptizetur juxta præceptum Domini, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, & sic per manus impositionem consecretur, potest esse catholicus? Hunc nequissimum virum talia prædicantem, ab Ecclesia sancta Dei condemnatum expello.*

IV. Aliquibus tamen baptizatis censent Eruditi, aliquando, & in aliquibus Ecclesiis Occidentalibus negatam fuisse Confirmationem, nimirum, Gentilibus, qui in infirmitate tantum Baptisma postulassent. His enim, nisi prius in gentilitate probi fuissent, seu moribus fidei Christianæ consimilibus sese commendassent, Confirmationem non fuisse concessam, colligunt ex *Can. 39.* Concil. Eliberitani, ubi statuitur: *Gentiles si in infirmitate desideraverint sibi manus imponi, si fuerit eorum ex aliqua parte honesta vita, placuit eis manus imponi, & fieri Christianos.*

Nec est, quod quis reponat, Eliberitanos Patres, per manus impositionem sumere Baptismum. Nam primo: nullibi Baptismum manuum impositionis nomine legimus appellatum. Secundo: quia iidem Patres, *Can. 45.* a Baptismo in vitæ periculo neminem Gentilium excludunt. —— Neque obstat, Concilium loqui de impositione manus, qua fiat Christianus. Nam per Confirmationem esto non fiat homo primo Christianus, fit tamen Christianus perfectus.

Quidquid tamen sit de præfato Canone: certum est, in aliis Occidentalibus Ecclesiis, & Orientalibus, iis, quibus Baptisma concessum fuit, Confirmationem nunquam fuisse denegatam.

§. II.

Hodierna Praxis circa Ætatem Confirmandi.

ECclesiæ Græcæ vidimus ritum antiquum confirmandi statim post Baptismum non solum adultos, sed etiam parvulos, ac infantes. De praxi igitur moderna Ecclesiæ Occidentalis sermo erit.

V. Dico. Quamvis infantes possint valide, & licite, ut olim confirmari, in Ecclesia tamen Occidentali convenienter institutum est, ut differatur Confirmatio usque ad usum rationis. Tum quia: hoc sacramentum ad salutem necessarium non est necessitate medii; unde infantes sine illo salvari possunt. Quare expediens fuit, ut differretur, quo actuali devotione, cujus ante usum rationis nemo capax est, & etiam cognitione susciperetur, & consequenter cum majori utilitate. Tum quia: sic periculum iterationis certius vitatur; facilius enim se illud recepisse recordari possunt, si illud rationis usum habentes susceperint. Tum quia: cum hoc sacramentum sit quasi ultima consummatio sacramenti Baptismi, & velut secunda fidei professio; conveniens fuit, ut qui primam fecerunt per alios, secundam per se ipsos faciant.

Quare Catechismus Romanus, *Tit. de Sac. Confir. n. 18.* ait: *Omnibus quidem post Baptismum Confirmationis sacramentum posse administrari; sed minus tamen expedire hoc fieri antequam pueri rationis usum habuerint. Quare si duodecimus annus expectandus non videatur, usque ad septimum certe hoc sacramentum differre maxime convenit. Neque enim Confirmatio ad salutis necessitatem instituta est: sed ut ejus virtute optime instructi, & parati invenirentur, cum nobis pro Christi fide pugnandum esset: ad quod sane pugnæ genus pueros, qui adhuc usu rationis carent, nemo aptos judicarit.* Ex quibus apparet, quod licet Ecclesia in confirmandis usum rationis requirat, non vult tamen ad longum tempus differri, sed in ea ætate suscipi, in qua regulariter homo innocentiam baptismalem conservat ab omni lethali culpa immunem, ut eam bene instructus majori reverentia, & puritate suscipiat, ac insuper ut per gratias actuales huic sacramento annexas juvari, ac roborari possit ad graves tentationes, quæ cum adoleverit, ei supervenire possunt, superandas, & graviora peccata vitanda.

VI. Non adeo tamen stricta est obligatio expectandi usum

ratio-

rationis in collatione hujus sacramenti; quin Episcopus ex aliqua justa ratione, puta, ob defuturam commoditatem, ob longam sui absentiam, ob mortem imminentem, possit puerum necdum ratione utentem absque peccato confirmare. Immo neque in hoc scrupulose nimis se gerere debet: quandoquidem Romanum Pontificale id ejus relinquit arbitrio, ut possit nedum pueros confirmare, sed & infantes his verbis: *Pontifex infantes, pueros, vel alios sacri Baptismatis unda perfusos confirmare volens, paratus . . . . accedit, &c.* Et infra; *Infantes per patrinos ante Pontificem confirmare volentem, teneantur in brachiis dextris.*

VII. Quoad perpetuo amentes, cum in eis non expectetur usus rationis, sicut in pueris, nec tempus, quo melius dispositi futuri sint; statim ac est commodum confirmari debent: capaces enim sunt gratiæ, & majoris gloriæ per hoc sacramentum, quam alioquin non essent habituri. Idem dici potest de eo, qui prius sui compos in perpetuam amentiam inciderit; dummodo tamen præsumatur, eum ante amentiam intentionem hoc sacramentum suscipiendi habuisse; nec constet, eum statim post grave peccatum in amentiam incidisse. Si tamen spes esset, eum ad sanam mentem aliquando rediturum, differenda esset confirmatio, ut cum majore reverentia, & devotione sumere posset.

VIII. *Etiam morituris hoc sacramentum dandum est* (inquit S. Thom. 3. part. quæst. 72. art. 8. ad 4.) *ut in resurrectione perfecti appareant, secundum illud, Ephes. 4.* Donec occurramus omnes in virum perfectum in mensuram ætatis plenitudinis Christi. *Et ideo Hugo de S. Victore dicit* (l. 2. de Sacr. p. 7. cap. 3.) Omnino periculosum esset, si ab hac vita sine Confirmatione migrare contingeret. *Non quia damnaretur, nisi forte propter contemptum; sed quia detrimentum perfectionis pateretur.* Quia, ut ibi ait, confirmati decedentes majorem gloriam consequuntur, sicut & hic majorem obtinent gratiam. Quod autem non sit in usu, non est, quia non expediat; sed quia non potest commode, & cum debita solemnitate fieri: quia Episcopi occupationibus aliis impediti ad omnes languidos ire non possunt, ut ait Innoc. I. *Ep. 1. c. 8.*

§. III.

Dispositiones in Suscipiente Requisitæ.

IX. DIco. In adulto, qui est in statu gratiæ, nil aliud requiritur, quam voluntas suscipiendi sacramentum. In adulto vero peccatore, præter hanc, prærequiritur contritio charitate perfecta, vel attritio cum inchoata Dei dilectione, & Sacramento Pœnitentiæ. Hoc enim sacramentum, cum sit vivorum, & datum non ad conferendam primam gratiam, sed ad eam augendam; debet, ut digne recipiatur, suscipientem supponere in statu gratiæ.

Porro quamvis in adulto peccatore sufficere possit contritio perfecta, quia hæc includit amorem Dei perfectum; & ideo infallibiliter justificat extra sacramentum in re; nec adsit præceptum, sive Divinum, sive Ecclesiasticum, quo quis teneatur confirmationi præmittere confessionem sacramentalem; in praxi tamen tutius est, & ideo curandum ab eo, qui conscientiam peccati mortalis habet, ut ab eo per confessionem se purget, priusquam Confirmationem accipiat: quia contritio vere perfecta, incerta & difficilis est in plerisque. Unde in Conc. Aurelian. c. 3. relato dist. 5. de Consecr. c. *Ut jejuni*, dicitur: *Moneantur* (Adulti, qui ad Confirmationem veniunt) *confessionem facere prius, ut mundi donum Sancti Spiritus valeant accipere.*

X. An vero requiratur etiam, ut accipiant jejuni: dico. In antiqua Ecclesia Confirmationem adultis datam non fuisse, nisi jejunis. Patet ex citato cap. *Ut jejuni*, ubi statuitur: *Ut jejuni ad Confirmationem veniant perfectæ ætatis* (idest adulti) quod injungitur etiam Episcopo confirmaturo, ibidem, cap. 4. *Ut Episcopi*, ubi statuitur ex Concil. Meldensi, cap. 4. *Ut Episcopi nonnisi jejuni per impositionem manuum Spiritum Sanctum tradant, exceptis infirmis, & morte periclitantibus.* Magister etiam sent. *in 4. dist. 7.* testatur, sua ætate sacramentum hoc nonnisi a jejunis accipi. *Hoc sacramentum* (inquit) *tantum a jejunis accipi, & jejunis tradi debet, sicut & Baptismus, nisi aliter cogat necessitas.*

XI. Hanc tamen obligationem, seculodecimo secundo, ob rationabiles causas sublatam fuisse scribit S. Thom. *3. q. q. 32. art. 12. ad 2.* ubi ait: *Propter multitudinem fidelium, & propter pericula imminentia sustinetur, ut hoc sacramentum, quod nonnisi ab Episcopis dari potest, etiam a non jejunis detur, vel accipiatur. Quia unus Episcopus, præcipue in magna Diœcesi non sufficeret ad tot homines confirmandos, si eis tempus arctaretur. Ubi tamen congrue observari potest, convenientius est, ut a jejunis detur, & accipiatur.* Huic monito subscribens Catechis. Roman. tit. de Conf. num. 10. *Admoneantur* (inquit) *laudabilem illam antiquæ Ecclesiæ consuetudinem renovandam esse, ut nonnisi jejuni hoc sacramentum susciperent. Quod quidem fidelibus facile persuaderi posse existimandum est, si hujus sacramenti dona, mirabilesque effectus intellexerint.*

XII. Eumdem etiam usum antiqua Ecclesia servavit in infantibus; ut nonnisi jejunis, extra casum necessitatis, hoc sacramentum traderetur. Et ratio erat. Quia eadem die etiam infantibus cum Baptismo, & Confirmatione dabatur Eucharistia, ad quam non solum adultos, sed etiam quantum poterat, infantes jejunos accedere volebat Ecclesia. Unde S. Gregorius, l. Sacr. de infantibus, *Qui etiam* (inquit) *non prohibentur lactari ante sacram communionem, si necesse fuerit.* Et Ordo Romanus: *Illud autem parvulis providendum est, ne postquam baptizati fuerint ullum cibum accipiant, neque lactentur, ne summa necessitate, antequam communicent sacramento Corporis Christi.*

DUBIUM II.

An Confirmatio imprimat characterem?

§. I.

Resolutio Dubii.

I. DE effectibus, quos in anima hoc sacramentum producit agendum est, nempe charactere & gratia. Hic de primo agemus: deinde de secundo sequenti Dubio. Quia tamen in *Tract. de Sacr. in Gen.* hæc magna ex parte resoluta sunt, ideoque ibi dicta recolenda: propterea breviter nos expediemus.

II. Dico ergo. Sacramentum Confirmationis debita forma, & materia; nec non a legitimo Ministro collatum, characterem imprimit, ideoque iterari non potest. Est contra modernos hæreticos Lutherum, Zuinglium, Socinum, Calvinum, qui cum negent ullum sacramentum characterem imprimere, ut supra vidimus, id quoque de Confirmatione, quam negant sacramentum esse, fortius inficiantur.

III. Probatur tamen primo ex Paulo, *Hebr. 6.* ubi hæc habet: *Non rursum jacientes fundamentum pœnitentiæ ab operibus mortuis, & fidei ad Deum, baptismatum doctrinæ, impositionis quoque manuum . . . impossibile est enim eos, qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum Cæleste, & participes facti sunt Spiritus Sancti, gustaverunt nihilominus bonum Dei Verbum, virtutesque seculi venturi, & prolapsi sunt, rursus renovari ad pœnitentiam.* Hic S. Paulus loquitur de fundamentis fidei, quæ dicit, se nolle rursum jacere: hæc autem esse Baptisma, ac Confirmationem indicat his verbis: *Baptismatum doctrinæ, & impositionis manuum*, quæ impossibilia sunt renovari, seu repeti his verbis: *impossibile enim est, eos, qui semel sunt illuminati* per Baptismum, *& participes facti sunt Spiritus Sancti* per impositionem manuum, *iterum renovari*, repetendo scilicet in eis Baptisma, & impositionem manuum.

Ita intellexit Paulum S. Chrysostomus ibi dicens: *Non licet dicere, si dissolute, & negligenter vixerimus, rursus baptizabimur, catechesi rursus instituemur, accipiemus Spiritum Sanctum: & si a fide non exciderimus, rursus baptizati poterimus peccata abluere. Erratis: impossibile enim est, eos, qui semel illuminati sunt &c.* Cum ergo impositio manuum sit ipsa Confirmatio, eam repeti impossibile est, sicut & Baptisma.

Ita quoque Paulum intelligit S. August. *in exposit. inchoata Epist. ad Romanos.* Ubi exponens prælauditum textum, de lavacro Baptismi, & manus impositione, quæ Paulus dicit esse fundamenta, non iterum jacienda, ait: *Ista omnia in baptismo traduntur, quæ negat esse repetenda, utique in consecrandis fidelibus. Nam in verbi Dei tractatione, atque doctrina, non iterum tantum, sed sæpius dicenda sunt, sicut rerum de quibus disseritur, opportunitas flagitat.* Quibus docet, Baptismi, & impositionis manuum doctrinam esse quidem sæpius prædicandam, sed consecrationem non repetendam. Dicit autem, hæc duo in Baptismo tradi; quia suo tempore, sicut modo apud Græcos, Confirmatio simul cum Baptismate tradebatur.

IV. Idem sentit S. Cyrillus Jerosolym. in Procatechesi circa finem dicens; Deus *Spiritus Sancti concedat signaculum indelebile in secula.* Tum *Catechesi 17.* ubi dicit, quod Ananias *Tum obcæcatos Pauli oculos ad reparati luminis usum traduxit. Tum ejus animæ sigillum impertiens vas electionis efficit, ut domini, qui ipsi apparuerat, nomen coram Regibus & filiis Israel ferret.* Quæ de sigillo Confirmationis exponi debent: Ananias enim, & tunc temporis fere omnes Presbyteri Episcopi erant. Eo vel maxime, quod Ananias se a Christo missum refert ad Paulum, ut impleretur Spiritu Sancto.

V. Confirmationem vero non esse iterandam, nisi in casu dubii, aperte docet S. Gregorius, *lib. 14. Epist. 17.* alias 32. *ad Felicem Messanensem Epist.* his verbis: *De dedicationum Ecclesiarum dubitatione . . . . hoc vos rite tenere debetis, quod ab antecessoribus nostris traditum accepimus, idest: ut quoties, tam de Baptismo aliquorum, vel Confirmatione, quam de Ecclesiarum consecratione dubitatio habetur, & nec scriptis, nec testibus ratio certa habetur, utrum baptizati, vel confirmati, sive Ecclesiæ consecratæ sint: ut baptizentur tales, ac confirmentur, atque Ecclesiæ Canonice dedicentur, ne talis dubitatio ruina Fidelibus fiat. Quoniam non monstratur iteratum, quod non certis indiciis ostenditur rite peractum.* Quibus Confirmationem parificat cum Ecclesiæ consecratione, & Baptismo: sed Ecclesiæ consecratio, & Baptismus absolute iterari non possunt; ergo nec Confirmatio.

VI. Quod confirmatio imprimat characterem, ostendit S. Thom. *3. q. q. 72. art. 5.* Character est quædam spiritualis potestas ad aliquas sacras actiones ordinata: *in Baptismo autem accipit homo potestatem ad ea agenda, quæ ad propriam pertinent salutem, prout scilicet secundum se ipsum vivit: sed in Confirmatione accipit homo potestatem ad agendum ea, quæ pertinent ad pugnam spiritualem contra hostes fidei: sicut patet exemplo Apostolorum, qui antequam plenitudinem Spiritus Sancti acciperent, erant in cœnaculo perseverantes in oratione: postmodum vero egressi non verebantur publice fidem fateri etiam coram inimicis fidei christianæ. Et ideo manifestum est, quod in sacramento Confirmationis imprimitur character.*

§. II.